

Márton Andrea

AZ AMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOK ÉSZAKI-SARK STRATÉGIÁJA

DOI: 10.32560/rk.2019.1.6

Az Északi-sarkvidék a bolygónk egyik leggyorsabban növekvő területe. Az éghajlatváltozás hatásaira különböző módon reagálnak a régió országai. Egyik lehetőségnek tekinti, addig a másiknak pedig kihívást jelent. Ebben a tanulmányban a szuperhatalom Amerikai Egyesült Államok regionális stratégiáit mutatom be. Kiemeltem néhány fontos kérdést ezekből a stratégiákból, amelyek relevánsak a regionális biztonság szempontjából.

Kulcsszavak: Amerikai Egyesült Államok, Északi-sark, stratégia

BEVEZETÉS

Az Északi-sark régió a XX. század végén geopolitikailag feledésbe merült, majd a XXI. század első évtizedeiben felfedezett ásványi kincseknek és a globális felmelegedés okozta klímaváltozásnak köszönhetően geopolitikai és geostratégiai szempontból is az érdeklődés előterébe került. Az olvadó jégsapka, a megnyíló hajózási útvonalak, valamint az arktiszi kontinentális talapzatban található szénhidrogének és egyéb ásványi kincsek új fejezetet nyitottak a régió történetében.

A hidegháború ideje alatt geostratégiai és geopolitikai játszótere volt az Északi-sark régió az USA-nak és a Szovjetunióknak, stratégia bombázók és atommeghajtású tengeralattjárók közlekedtek a jégsapka fölött és alatt. A hidegháború befejeződése után az amerikai politikai, katonai döntéshozók elfordultak a térségtől. A régió kikerült a hivatalos politika fókuszából. Az éghajlatváltozás hatására bekövetkező változások azonban újra felértékeltek a régiót. Most 20 évvel később a diplomaták és a katonai döntéshozók a hidegháború idejétől nagyon is eltérő módon értékelik a régiót.

Az éghajlatváltozás hatásai előtérbe helyezték a geopolitikai számításokat, a potenciális gazdasági lehetőségeket, a környezetvédelmi problémákat, a nemzetközi együttműködést, amelyek hatással vannak a régió biztonságára.

Az arktiszi biztonság szempontjából a gazdasági, jogi és politikai és védelmi szempontokat kell elsősorban figyelembe venni. Az Északi-sark régióban kiemelt figyelmet kell fordítani az Orosz Föderációra, mivel az ország a legjelentősebb arktiszi szereplő. A tanulmányom főszereplője az Amerikai Egyesült Államok jelenleg még nem fordít ilyen kiemelt figyelmet a régióra. Ennek az oka részben az, hogy az ország számos érdekeltséggel rendelkezik a világ más területén. Gazdaságának alapjait adó erőforrások jelentős része pedig nem ebből a régióból származik.

AZ AMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOK ÉSZAKI-SARK STRATÉGIÁJA

Az Amerikai Egyesült Államok Északi-sark Stratégiáját 2013-ban jelentették meg. A dokumentum bevezető része így fogalmaz:

„Az Egyesült Államok arktiszi nemzet, amely széleskörű és alapvető érdekekkel rendelkezik az

Északi-sarkvidéken, ahol igyekszünk megfelelni nemzeti biztonsági igényeinknek, védeni a környezetet, felelősségteljesen kezelni az erőforrásokat, figyelembe véve az őslakos közösségeket, támogatni a tudományos kutatást és erősíteni a nemzetközi együttműködést számos kérdésben.” [12]

A stratégiai dokumentum meghatározza az USA kormányának az Északi-sark régióra vonatkozó prioritásait. A célkitűzések között szerepel, hogy az ország hatékonyan reagáljon a változó környezeti tényezők mellett a kihívásokra és lehetőségekre. Meghatározza az ország nemzetbiztonsági érdekeit is, kihangsúlyozva, hogy az ezzel kapcsolatos döntéseket nemzetközi, kulturális és környezetvédelmi szempontok alapján kell meghozni.

Az Amerikai Egyesült Államoké északi-sarki államnak tekinti magát. Egyedülálló a fekvése, Oroszországgal és Kanadával szomszédos, a Bering-tenger, a Csukcs-tenger és a Beaufort-tenger mellett található. Egyik korábbi tanulmányomban már írtam az orosz-amerikai határkérdésről és a lehetséges megoldásról, azonban az USA Kanadával is a tengeri területek és a víziutak biztosítása miatt határvitát folytat. Ezek a viták nem fognak rendeződni gyorsan, hiszen a részes államoknak az érdekei mást diktálnak.

A kiadott Északi-sark stratégia többször megemlíti, hogy az Egyesült Államok kormánya törekszik és támogatja a tengeri, légi és űrbéli képességek javítását, melyek hatással vannak az ország biztonsági percepcióira. A stratégiai dokumentum szerint az Egyesült Államok nemzeti érdeke, hogy a nemzetközi jog által elismert tenger és légtér valamennyi jogának és szabadságának megőrzése. Ebből a passzusból vezethető le a következő álláspont is:

Az Egyesült Államok fenntartja azt a nézetét, hogy az Észak-Nyugati és az Észak-Keleti Átjáróknak nemzetközi vizeknek kell lenni. A jelenleg érvényes szabályozás alapján az említett vízi utak beltengereken haladnak át, így a parti államok joga meghatározni a hajózás feltételeit. A nemzetköziesítés szolgálja az amerikai gazdasági érdekeket és lezárna az Észak-Nyugati Átjáróról szóló vitát Kanadával. További fontos vitapont a kontinentális talapzat iránti igények benyújtásának kérdése, melynek rendezése szintén az amerikai regionális gazdasági érdekek érvényesítését segíti elő.

Itt kell megjegyezni, hogy az USA nem csatlakozott az ENSZ Tengerjogi Konvenciójához [9]. A konvenció által biztosított jogokat így az USA nem tudja teljes mértékben kiaknázni, ugyanakkor kötelezettséget sem vállal. A hivatásos diplomaták és katonai döntéshozók többször figyelmeztették a politikai döntéshozókat, hogy hosszú távon hátrányosan érinti az országot az ENSZ Tengerjogi Konvenciójának el nem fogadása. A kiadott Északi-sark stratégia is javasolja az ENSZ Tengerjogi Konvenciójának elfogadását, mégpedig azért, hogy az amerikai álláspontot alá tudják támasztani, illetve, hogy az alaszakai kontinentális talapzat határát el tudják ismertetni nemzetközi szinten. Amennyiben ez bekövetkezik akkor az itt található olaj, földgáz és egyéb erőforrások felett is rendelkezik az állam. A stratégia megjegyzi, hogy az északi-sarki régió államai azokban az esetekben, ahol tengeri határ menti övezeteik átfedik egymást, megkezdtek a kétoldalú megállapodások megkötését az ENSZ Tengerjogi konvenciója és más nemzetközi szabályok alapján.

A stratégia másik kiemelt pontja az energiabiztonság, mely a nemzetbiztonsági stratégia egyik alapvető elemévé vált. Az északi sarkvidéken jelentős, bizonyított és potenciális olaj és földgázforrások vannak, melyek alkalmasak az USA energiaigényének kielégítésére. A sarkvidéki lelőhelyek fejlesztése, valamint a megújuló erőforrások felhasználása megerősíti az ország energiabiztonságát [11].

A dokumentumban hangsúlyosan megjelenő célkitűzés a régió változó környezetének védelme. A környezetvédelmi kérdések megjelennek az őshonos népcsoportok életkörülményeinek javításában, a tudományos és technikai fejlesztések bevezetése körüli vitákban is. A dokumentum kifejti, hogy erőfeszítéseket kell tenni azért, hogy hosszú távon kialakuljanak a fenntartható fejlődés keretei. Olyan támogató tevékenységeket kell kialakítani, amely kezeli az éghajlatváltozás és az egyéb stresszorok kockázatait.

A stratégia kifejti, hogy az Északi-sark környezetvédelmi kérdéseinek megoldása megköveteli a környezet változásainak megértését. A Jeges-tenger óriási területei feltáratlanok és nem sok ismerettel rendelkezünk ahhoz, hogy a felmerülő problémákat kezelni tudjuk. Az itt jelen levő problémákat globális kontextusban tudjuk csak megérteni és kezelni. Az elmúlt években az éghajlatváltozás hatásainak számos összetevőjét azonosították, melyek kiemelt figyelmet kaptak [7]. A nemzetközi kutatási programok eredményei segítettek az időjárás és jég változásainak előrejelzésében, illetve segítséget nyújtottak a természeti erőforrások kiaknázásában. [2] A környezetvédelmi kérdések között szerepel a stratégiában a térség vízi útjainak és belső vizes területeinek feltérképezése, melyeket évtizedekig elfedett a jégsapka. Ennek azért van jelentősége, mert az érzékeny sarki környezetben biztonságosabbá válik a tengeri hajózás és az ökológiai érzékeny területeket is meg lehet óvni a további sérülésektől.

Az északi-sark stratégia több pontban is kiemeli a nemzetközi együttműködés fontosságát, amelyről így fogalmaz: „... *Az Egyesült Államok a független cselekvés, a kétoldalú kezdeményezések és a többoldalú együttműködés kombinációjával azonosítja, fejleszti és fenntartja a biztonság, és a stabilitás előmozdításához szükséges kapacitást és képességeket...*” [12].

A dokumentum által megfogalmazott erősödő együttműködés az elmúlt időszakban az Arktisz Tanácson belül valósult meg és amerikai részről főként az energetikai és környezetvédelmi kérdésekre összpontosított.

AZ ARKTISZ AZ AMERIKAI KATONAI GONDOLKODÁSBAN

Az amerikai védelmi minisztérium stratégiája a 2009-ben kiadott nemzetbiztonsági stratégiára, a Honvédelmi Biztonsági Elnöki irányelvre és az előbbieken már ismertetett 2013-ban kiadott Északi-sarkvidékre vonatkozó stratégiára épül. A védelmi minisztérium 2013-as sarkvidéki stratégiája két átfogó nemzeti szintű dokumentum között helyezkedik el [11]. A minisztérium a 2016-ban kiadott stratégiát a nemzetközi környezetben bekövetkezett jelentős változásokra hivatkozva a Védelmi Felhatalmazási Törvény alapján jelentette meg. A dokumentum kijelenti: „az Északi-sark egy biztonságos stabil régió, ahol az Egyesült Államok érdekei védettek, az Egyesült Államok területét védik, és a nemzetek együttműködnek a kihívások kezelésében.”

A dokumentum szerint a két fő célkitűzés változatlan marad:

„1) *Biztosítsa a stabilitást, a biztonságot, támogassa a védelmi együttműködést; és*

2) *felkészüljön arra, hogy a régió stabilitásának megőrzése érdekében reagáljon a széleskörű kihívásokra, ha lehetséges önállóan vagy a hasonló gondolkodású nemzetekkel együttműködve.*”

A kiadott stratégiában a közeljövő időtávja 2023-ig szól, a középtáv 2020–2030-ig és a hosszútáv 2030-tól kezdődik. A határidők meghatározása közelíti a jövőbeli környezeti, gazdasági

és geopolitikai feltételek bizonytalanságát és az Északi-sarkvidék emberi tevékenységének növekedési ütemét.

A 2016-os sarkvidéki stratégia frissíti azokat a módszereket és eszközöket, amelyek szükségessé a védelmi minisztérium által megfogalmazott célok elérése érdekében, melyekkel az Északi-sark stratégiát hajtja végre. A kitűzött célok között szerepelnek az amerikai erők képességének növelése az ország védelmének és a szuverenitás gyakorlása érdekében, meg kell erősíteni az elrettentést belföldön és külföldön egyaránt, a partnerségek és a szövetségek megerősítése, a tengerek szabadságának megőrzése az Északi-sarkon, a védelmi erők sarkvidéki infrastruktúrájának és képességének fejlesztése a változó feltételekkel és igényekkel összhangban.

A védelmi minisztérium szerint a biztonság széles körű tevékenységeket foglal magában, mint például az erőforrás kitermelés, a halászat, a kereskedelem, a tudományos kutatás és a nemzetvédelem. Az amerikai sarkvidéki katonai célkitűzések támogatják az Északi-sark stratégiában és a sarkvidéki politikában megfogalmazott tágabb nemzetbiztonsági célokat. Az amerikai katonai gondolkodás szerint úgy kell kialakítani a térségben a katonai tevékenységeket, hogy a konfliktusok elkerülhetők legyenek. Ugyanakkor szükséges előrejelezni a felmerülő biztonsági kihívásokat és úgy megválaszolni azokat, hogy elősegítsék az Egyesült Államok nemzetbiztonsági célkitűzéseinek végrehajtását.

A védelmi minisztérium ugyanakkor számos nagyszabású hadgyakorlatot tartott az Északi-sark régióban, együttműködve a sarkvidéki és nem sarkvidéki szövetséges nemzetekkel. A megtartott gyakorlatok célja a felkészülés és az együttműködési képességek javítása volt a rossz időjárási körülmények között.

A kiadott stratégia II. részében a harcoló alakulatok parancsnokait teszi felelőssé a váratlan eseményekre adandó válaszok előkészítéséért és a katonai válaszlehetőségek kidolgozásáért. A tervezéskor a parancsnokok a meglevő erőkre fókuszálnak és velük oldják meg a felmerülő problémákat. A parancsnokok az esetlegesen felmerülő többlet erőforrás igényről tájékoztatják feletteseiket. A védelmi minisztérium szerint a katonai követelmények és képességek fejlesztése fontos szerepet játszik abban, hogy felkészüljön kötelezettségeinek végrehajtására.

A védelmi minisztérium érvényben levő követelményrendszere, amely jelenleg Joint Capabilities Integration and Development System néven ismert, az elsődleges döntéshozatali folyamat a katonai erők fejlesztéséhez. A jelenlegi rendszer egy igényközpontú folyamat, amely azonosítja, értékeli, validálja és prioritásként kezeli a közös katonai képességekkel szemben támasztott követelményeket. A folyamat figyelembe veszi az anyagi és nem anyagi megoldások teljes körét.

Katonai szempontból az Egyesült Államok északi parancsnoksága felelős az északi-sarkvidéki környezetben a működési képességekért. A parancsnokság létrehozta az Arctic Capability Advocacy Munkacsoportot, amelynek feladata, hogy megvizsgálja az azonosított hiányosságokat és legrövidebb idő alatt kialakítsa a rangsort a korlátozott erőforrások beszerzésére. Az északi-sarki katonai feladatok végrehajtásáért két parancsnokság felelős az USNORTHCOM és az USEUCOM. Az USNORTHCOM parancsnoksága szoros partnerségben működik együtt Kanadával. Amennyiben a feladatok és a stratégiai kihívások megkövetelik, akkor az egyes parancsnokságok megosztják információikat a Védelmi Miniszter hivatalán belül és összehangolják a parancsnokságok eljárásait.

Mint ahogy a fentiekből kitűnik, az amerikai katonai gondolkodás még nem tanúsít olyan kiemelt figyelmet a régiónak, mint Oroszország. A katonai szempontok a jelenlegi helyzetben nem kapnak kiemelt prioritást és a feladatszabás és végrehajtás is megoszlik a kijelölt parancsnokságok között.

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK ÉSZAKI-SARK POLITIKÁJÁNAK VÁLTOZÁSA

Az elmúlt években számos kihívás érte az Egyesült Államok Északi-sark politikáját. 2015. április 24-én vette át az Egyesült Államok az Északi-sark Tanács elnöki tisztét. [13] Az elnökség lehetőséget biztosított arra, hogy a kialakítsa a régió politikai menetrendjét. Az Északi-sark Tanács elnökségi pozíciója nem feltétlenül erőteljes helyzet, azonban az USA-nak arra kellett felhasználni, hogy elősegítse a sarkvidéki gazdasági szabadságot, valamint hogy növelje az Egyesült Államokban a régióval és Alaszkával kapcsolatos fejlesztéseket. Előmozdítsa a régióban a határviták békés rendezésére irányuló munkát, illetve az Európai Unió megfigyelői státusz iránti kérelmének elbírálását. Az Amerikai Egyesült Államok elnöksége idején csak korlátozott előrelépés volt tapasztalható, a következő finn elnökséggel kialakított együttműködés meghatározó jelentőségű volt.

Az Északi-sark biztonságáról már a különböző amerikai stratégiákban sok szó esett, azonban az Egyesült Államok sem tudta a régióval kapcsolatos biztonsági kihívásokat a 2016. évi Varsói NATO csúcstalálkozó témái közé felvetetni [6]. A katonai szövetség, egy olyan biztonsági szervezet, amely garantálja tagjainak területi integritását és magában foglalja az Északi-sark régiót. Továbbá öt tagállama sarkvidéki ország¹, mégsem rendelkezik közös állásponttal az Északi-sarkvidéken betöltött szerepéről [3]. A korábbi NATO csúcstalálkozók meghatározták az új biztonsági kihívásokat – energiabiztonság, kiberbiztonság – az északi-sark biztonsága nem szerepelt egyikben sem. Az amerikai álláspont az északi-sark gazdasági szabadságáról már ismert. A jelenlegi ismeretek szerint a hajózás, a turizmus, és az erőforrások feltárása a közeljövőben növekedni fog. A régió ásványkincsekben, vadon élő állatokban, halakban gazdag, éppen ezért az alaszki népesség életkörülményeinek javításának legjobb módja a gazdasági szabadságot elősegítő politikák folytatása. A gazdasági szabadság elősegíti a regionális társadalmi és technológiai lemaradás enyhítését. A természeti katasztrófák hatásait csökkentő fejlesztéseket. A gazdasági kihívások között kell megemlítenünk az Alaszki –sarkvidék lakosságának egyedülálló infrastrukturális kihívásokkal kell szembe néznie, mint a kikötők megközelíthetősége, az elégtelen telekommunikációs hálózatok, a speciális időjárási viszonyok közül a kiszámíthatatlan tengeri jég és a hurrikánok. Ezekre a kihívásokra az amerikai politika képes válaszolni, megfelelő jelenlétet és reagálást biztosítani, azonban a parti őrség érvelését, hogy küldetéseik sikeres végrehajtásához három nagy sarki jégtörőre van szükség csak részben fogadta el. A jelenleg használatban levő Polar Star, több mint 40 éves és néhány évvel ezelőtt jelentős javításon esett át, hogy működése fenntartható legyen. A jelenlegi jégtörő hajó várhatóan 2020-ban nyugdíjba vonul [14]. A Kongresszus támogatja a parti őrség képesség fejlesztését a pilóta nélküli eszközök vásárlásával. Ugyanakkor meg kell vizsgálnia minden lehetőséget a jégtörő kapacitás újjáépítésére. Az amerikai politikai döntéshozók ugyan a régióban lezajló változásokat nem veszik félvállról, azonban a

¹ USA, Kanada, Norvégia, Dánia és Izland

régiót érintő politikai döntéshozatali rendszer nem változott meg. Az Amerikai Egyesült Államok részére a régiót érintő legnagyobb kihívás, amely rákényszerítheti regionális politikájának gyökeres megváltoztatására az orosz sarkvidéki területek militarizálása. Vladimir Putyin orosz elnök világossá tette, hogy mit gondol a régióról és hogy az mennyire fontos országának [1]. Az új haditengerészeti doktrína [4], amely a sarkvidéki régiót kiemelt területeként kezeli, az Északi Flotta fejlesztése és elhelyezése Pechengai és Murmanszki körzetben. A létrehozott új Arktiszi parancsokság, melynek feladata összehangolni a régióban az orosz katonai tevékenységeket. Hozzá kell tenni, hogy az orosz katonai fejlesztések és a kialakított képességek miatt nem Oroszországnak, hanem más államoknak kell aggódni. Oroszország már megmutatta, hogy a határain túllevő célok megvalósítása érdekében hajlandó erőszakot alkalmazni. Amennyiben az amerikai északi-sarki regionális politikai érdekmény nem változik meg, akkor az USA a jövőbeli kihívások kezelését képtelen lesz megoldani. Szakértők figyelmeztetnek, hogy még az amerikai döntéshozók sem engedhetik meg, hogy a geopolitikai és geostratégiai okok miatt egyre fontosabbá váló régióban nem biztosítják megfelelően az amerikai érdekeket.

Az elmúlt hónapokban újabb kihívást intézett egy feltörekvő, régió kívüli állam az amerikai érdekek ellen. Ez az ország Kína. Kína új Északi-sark stratégiája egyértelműen fogalmazza meg az ország érdekeit a régióban [8]. A dokumentum szerint a régióban van a harmadik selyem út, a „kék gazdasági átjáró”. Ez azt jelenti, hogy Kína nem katonai erővel, hanem gazdasági érdekeltségeinek növelésével és infrastrukturális beruházásokkal igyekszik növelni jelenlétét a régióban. A kiadott stratégia magas szintű diplomáciai látogatások megkezdését is jelentette. Kínai elnök az elmúlt időszakban találkozott az Északi-sark régió államai közül 7 állam elnökével. Izlandra magas szintű diplomáciai delegáció érkezett a két ország között fennálló gazdasági kapcsolatok további elmélyítése céljából. Az amerikai látogatása során a kínai elnök találkozott az amerikai elnökkel és az alaszakai kormányzóval is. A találkozón Kína új Északi-sark stratégiájáról és a régióban központi kérdésként szereplő témákról a hajózási útvonalokról, az olaj és ásványkincsekről, a halászatról és a turizmusról volt szó. Kínának fejlődő gazdasága miatt szüksége van alternatív erőforrások biztosítására. Az amerikai politikai döntéshozóknak pedig látnia kell, hogy ez a fejlődés növekvő befolyással is jár, amely rövidtávon kihívást jelent, középtávon a régióban az amerikai érdekek sérelmét jelenti.

Az előbbieken ismertetett kihívások és a már megalkotott stratégiák már rövidtávon is változásokat generálhatnak az amerikai politikában. A jelenlegi helyzetben ezek a változások még nem szembetűnőek és csak egy-egy területen jelentek meg. A regionális politika gyökeres változásához még évekre van szükség, illetve valószínűsíthetően olyan mértékű kihívásra, melyre azonnali választ kell adni, nemcsak a belpolitikában, hanem a külpolitikában is.

FELHASZNÁLT IRODALOM

- [1] Articgovernance. org (2010): Prime Minister Vladimir Putin addresses the international forum "The Arctic: Territory of Dialogue" <https://forumarctica.ru/en/news/vladimir-putin-s-speech-at-the-arctic-territory-of-dialogue-international-arctic-forum/>
- [2] Boda et al: Fókusz és együttműködés. A hadtudomány kutatási feladatai. Honvédségi Szemle 2016. 3. sz. 144. évfolyam, 3-19 oldal
- [3] Coffey, L-Kochis D (2016): NATO Summit 2016: Time for an Arctic <https://www.heritage.org/global-politics/report/nato-summit-2016-time-arctic-strategy>
- [4] Government of Russian Federation (2015): Maritime Doctrine of Russian Federation english version

- https://dnnglwick.blob.core.windows.net/portals/0/NWCDepartments/Russia%20Maritime%20Studies%20Institute/Maritime%20Doctrine%20TransENGrus_FINAL.pdf?sr=b&si=DNNFileManagerPolicy&sig=fqZgUUVVRVrKmsFNMOj%2FNaRNawUoRdhdpFJj7%2FpAkM%3D
- [5] Heininen, Lassi: High North in world politics and changing geopolitics of north http://www.petrstu.ru/Faculties/Politology/ISSK'10/Heininen_High_North.ppt
- [6] NATO. int (2016): Warsaw summit Communiqué https://www.nato.int/cps/en/natohq/official_texts_133169.htm (letöltési idő: 2018.12.22)
- [7] Padányi József: Éghajlatváltozás és a biztonság összefüggései. Hadtudomány, 2009. 1-2. sz http://mhht.eu/hadtudomany/2009/1_2/033-046.pdf
- [8] State Council the People's Republic Of China (2018): China's Arctic Policy http://english.gov.cn/archive/white_paper/2018/01/26/content_281476026660336.htm
- [9] United Nation: Convention on the law of the Sea (1982) <http://www.parlament.hu/irom36/5558/5558.htm> l
- [10] US Library of Congress: Treaty with Russia (1867)
- [11] <http://memory.loc.gov/cgi-bin/ampage?collId=llsl&fileName=015/llsl015.db&recNum=572>
- [12] US. Department of Defense (2016): Report to Congress on Strategy to Protect United States National Security Interests in the Arctic Region <https://www.defense.gov/Portals/1/Documents/pubs/2016-Arctic-Strategy-UNCLAS-cleared-for-release.pdf> (letöltési idő: 2018.04.26)
- [13] US Government (2013): National Strategy For The Arctic Region https://obamawhitehouse.archives.gov/sites/default/files/docs/nat_arctic_strategy.pdf
- [14] US Government (2015): U.S. Chairmanship of the Arctic Council <https://www.state.gov/e/oes/ocns/opa/arc/uschair/>
- [15] Woody C: The Coast Guard turned down a request for an Arctic exercise out of concern the US's only heavy icebreaker would break down and Russia would have to rescue it <https://www.businessinsider.com/coast-guard-arctic-freedom-of-navigation-exercise-polar-star-russia-2018-12>

HIGH NORTH STRATEGY OF THE UNITED STATES OF AMERICA

The Arctic Region is one of the fastest growing areas of our planet. The effects of climate change are responding in different ways to the countries in the region. One of them look at it as an opportunity, while the other as a challenge. In this paper, I show the regional strategies of the superpower United States of America. I highlighted some important questions from these strategies, which are relevant to the regional security.

Keywords: United States, High North Strategy,

Márton Andrea (PhD)
Magyar Honvédség Parancsnoksága
Haderőtervezési Csoportfőnökség
marton.andrea@mil.hu
orcid.org/0000-0002-4216-4797

Andrea Marton (PhD)
Hungarian Defence Forces Command
Force Planning Directorate
marton.andrea@mil.hu
orcid.org/0000-0002-4216-4797

<http://journals.uni-nke.hu/index.php/reptudkoz/article/view/285/35>

